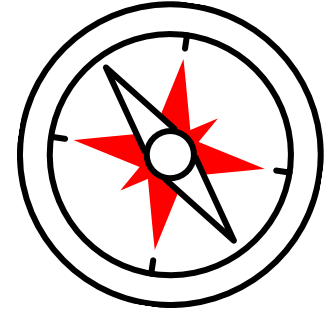

Racionalizace systému sociálních služeb v Praze 2018–2022

Milena Johnová

PRA	HA
PRA	GUE
PRA	GA
PRA	G

Obsah

- Výchozí situace 2018
- Pět našich stěžejních projektů 2018–2022
- Pokračující výzvy

Výchozí situace 2018

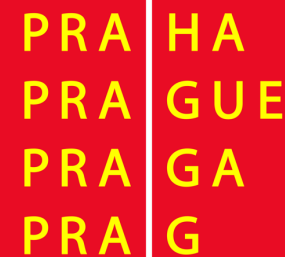
Cíle dle programového prohlášení 2018–2022

- Zlepšíme podmínky pro poskytovatele sociálních služeb **pružnějším a předvídatelnějším způsobem financování** a snížením administrativní zátěže
- Rozšíříme kapacitu sociálních a sociálně-zdravotních služeb, zejm.:
 - terénních služeb, jako např. **osobní asistence nebo pečovatelská služba**, stejně jako ambulantních center
 - podpoříme rozvoj **komunitních zařízení poskytujících služby lidem se zvláštními potřebami**
 - podpoříme **pilotní projekty pro zabydlení osob bez domova** s důrazem na starší a nemocné občany Prahy
 - podpoříme **sít' center duševního zdraví** v Praze
- Připravíme a ověříme model koordinace informovanosti, pomoci a podpory lidem, kteří **pro setrvání v přirozeném a důstojném prostředí potřebují dlouhodobou podporu v každodenním životě**
- Identifikujeme potřeby rodin i jednotlivců, kteří **pečují o další osoby**,
4 navrhne a realizujeme programy účinné pomoci

Výchozí situace v roce 2018

- Systém řízení a správy sítě sociálních služeb je **založen na pasivním přístupu**, Praha neplní roli aktivního zadavatele rozvoje sociálních služeb, je ve vleku žádostí poskytovatelů služeb o rozvoj nových kapacit
- Potřeby cílových skupin uživatelů sociálních služeb **prakticky nejsou zohledňovány**
 - chybí ve Střednědobém plánu i v praxi, rozvoj se až výjimky odvíjí požadavků od poskytovatelského sektoru
- Praze už léta **chybí pozice koordinátora plánování rozvoje sociálních služeb**
- Pro fungování tří desítek příspěvkových organizací **chybí metodické vedení, nástroje rozvoje kvality a efektivní kontrolní systém mechanismy**
- Sociální služby jsou **podfinancované**, Praha neumí podpořit rozjezd nových služeb
 - Klíčovou bariérou je 1000 lůžek mimo území města vážící cca miliardu Kč
- Situaci komplikuje **nestabilita a nepredikovatelnost financování** sociálních služeb na úrovni státu
 - Objem prostředků se státního rozpočtu podléhá každoročním nedůstojným licitaci krajský samospráv a nevládního sektoru se státem, protože výdaje na provoz sociálních služeb nejsou mandatorním výdajem
 - Službám financovaným přímo přes MPSV hrozí nepředvídatelné výpadky

Pět našich stěžejních projektů 2018–2022

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

P1: Zlepšení podmínek poskytování sociálních služeb

- **Navýšili jsme prostředky na sociální služby** z rozpočtu hl. města
 - **celkově o téměř 30 %** mezi lety 2019 a 2022 s tím, že např. prostředky na granty sociálních služeb jsme zdvojnásobili, na školskou prevenci jde o 60 % víc prostředků než v roce 2019, na adiktologické služby o 30 %
- Za účelem udržet síť jsme **valorizovali cenové hladiny pro výpočet dotace** na provoz sociálních služeb
 - **V roce 2020 o 20 %**
 - Pro 2023 je navrženo 15 %
- **Zrevidovali jsme pravidla posuzování žádostí o zařazení do krajské sítě sociálních služeb** s cílem dosáhnout
 - předvídatelnosti i standardního formátu posuzování
 - transparentnosti závěrů
- Aktivně **jednáme se státem** o zajištění stabilních a dostatečných prostředků na sociální práci a sociální služby ze státního rozpočtu; výpadky ve financování státem dočasně sanovali z prostředků hlavního města
- **Iniciovali jsme přechod agendy sociálních služeb na elektronický informační systém**, který úspěšně funguje v řadě krajů Česka a který zefektivní administraci agend
 - Cílem je mimo jiné elektronizace žádostí o granty, nebo jednotný systém žádostí o pobytovou službu

P2: Rozvoj krajské sítě a modernizace zadávání služeb

- Připravili jsme a rozjeli tzv. **doplňkovou síť, nástroj pružnějšího rozvoje krajské sítě sociálních služeb**
 - Praha díky tomu flexibilněji reaguje na rozvojové potřeby v síti služeb
- Na základě rozvojových priorit jsme začali **aktivně poptávat rozvoj nových kapacit sociálních služeb** místo pasivního nečekání, až se poskytovatelé sami přihlásí
 - Praha lépe naplňuje střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
- Navrhli jsme systém prověřování zájmu o rezidenční služby prostřednictvím tzv. **jednotného vstupu žádostí** a iniciovali jsme prověření skutečného počtu žádostí o rezidenční služby
- Prosadili jsme **vytvoření a obsazení pozice koordinátora plánování rozvoje sociálních služeb**
- Za účelem cíleného a kontrolovaného rozvoje nových služeb jsme začali **využívat projektové nástroje** umožňující definovat a vyžadovat **naplnění specifických parametrů služeb** (jako jsou např. kvalita, objem apod.). Mezi konkrétní oblasti služeb patří zejména:
 - cílená tvorba 50 nových míst v komunitních službách pro Pražany dlouhodobě hospitalizované v Psychiatrické nemocnici Bohnice, resp. Opařany, kde hospitalizace trvá, protože nebyly zajištěné návazné komunitní služby,
 - rozvoj 25 míst v pobytových odlehčovacích službách pro rodiny, které pečují o dítě nebo dospělého člena domácnosti
 - 8 - rozvoj 30 míst ve vysokointenzivních službách zejména pro osoby s autismem
 - rozvoj kapacity terénních sociálních služeb pro zabydlování

P3: Testování inovativních způsobů rozvoje služeb

- Ve spolupráci a nadačním fondem Abakus jsme zajistili **finanční prostředky na přípravu rozjezdu nových sociálních služeb zřizovaných nevládním sektorem**
 - NNO mají nyní z čeho zaplatit zajistit přípravu objektu i personálu pro novou službu ve fázi, kdy ještě nedosáhnou na běžné provozní financování
 - odstranili jsme tím jednu z vážných překážek rozvoje sítě
- Pilotně jsme ověřili **individuální rozpočty**
 - nový nástroj flexibilní podpory klientů v praxi terénních služeb s osobami bez domova
- Začali jsme **systematicky zapojovat zástupce uživatelů** do přípravy a nastavování nových služeb
 - Služby pro rodiny s dětmi s těžkým zdravotním znevýhodněním, s autismem s chováním náročným na péči
- **Pro specifické cílové skupiny** (lidé s PAS a dospělí se zdravotním znevýhodněním) jsme zavedli **case management na celopražské úrovni**, díky kterému systematicky mapujeme potřeby podpory stovek Pražanů a zprostředkováváme vhodné služby

P4: Efektivní řízení, rozvoj kvality a hospodárnost příspěvkových org.

- Odstartovali jsme proces slučování příspěvkových organizací v oblasti sociálních služeb s cílem **zefektivnit řízení, snížit náklady, usnadnit sdílení odborné kapacity i sociálního know-how** a usnadnit přesun mimopražských kapacit rezidenčních služeb na území HMP
 - připravili jsme první sloučení od ledna 2023: DS Chodov – DS Pyšely a Domov Vlašská – CKS Pro život
- Připravili jsme a spustili systém periodických výběrových řízení na pozice ředitelů příspěvkových organizací v sociální oblasti s cílem
 - **zlepšit řízení příspěvkových organizací** standardizací požadavků na kompetence ředitelů a tlakem na výkon (předpokladem výběru je příprava nové koncepce)
- Zadali jsme **sérii nezávislých rozborů hospodaření** příspěvkových organizací
 - společně s auditorskými firmami a odborem sociálních věcí jsme identifikovali hlavní principy zefektivňování hospodaření a kontroly hospodaření organizací

*„Jsem moc ráda, že jako koalice jsme se rozhodli pro správnou věc – narovnat systémovou vychýlenost, která bohužel v sociální oblasti historicky existovala a kterou jsme zdělili od minulých politických vedení města, kdy ředitelé byli vybíráni nesyrově, často podle toho, jak se to politikům hodilo. **Nově budeme následovat dobrou praxi, která už funguje v městských příspěvkových organizacích v kultuře nebo školství.** Dáme tak všem ředitelkám a ředitelům jasnou perspektivu a jistotu na šestileté období. Děláme to, co je v soukromém sektoru běžné: chceme, aby manažeři, kteří se starají o tisíce Pražanů a ovládají velké rozpočty, po šesti letech prokázali, že mají pořád tah na branku. Když to celé nebudeme zbytečně politizovat, **zlepšíme služby pro naše seniory, pro lidi se zdravotním znevýhodněním i pacienty** a co nejlépe využijeme v dalších letech peníze z našich daní. A o to jde především.“*

– Milena Johnová, radní hl. m. Prahy –

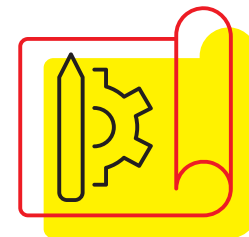

P5: Posílení spolupráce úřadu s klíčovými partnery

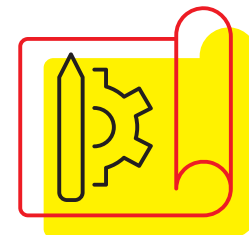
- Připravili jsme **rámec pro spolupráci se státními institucemi** a připravili memoranda
 - MZ ČR – **reforma psychiatrické péče**
 - MŠMT ČR – **reforma péče o ohrožené děti** (ve fázi finalizace)
- Zahájili jsme spolupráce s akademickými pracovišti:
 - katedra sociální práce FF UK: zejm. stáže studentů, ale výhledově projekt vytvoření fakultních pracovišť
 - katedra aplikovaných sociálních věd FHS UK s CELLO: výzkumy kvality a bezpečnosti služeb
 - Adiktologická klinika: výzkumy potřeb rozvoje služeb
- **Dojednali jsme spolupráce s nevládním a filantropickým sektorem**
 - J&T, AIDS pomoc – podpora úřadu v koncepční a plánovací roli
 - Naděje, Armáda spásy – specifické komplexní projekty rozvoje a modernizace kapacit

Pokračující výzvy

- **Zefektivnit poptávání nových služeb**
 - Ve spolupráci s akademickým partnerem vytvořit tzv. **modely sociálních služeb**, které zadavateli i poskytovateli usnadní jednání o hlavních parametrech nově poptávaných služeb
- **Zapojit uživatele do celého procesu rozvoje nových kapacit sociálních služeb**
 - Posílit tak schopnost krajského úřadu poptávat a schvalovat nové služby a zajistit lepší participaci uživatelů na fungování systému služeb
- **Zlepšit řízení pobytových služeb**
 - Podobně jako ve školství, kde fungují školské rady, u každé rezidenční služby zřídit **uživatelskou radu**
- **Dotáhnout proces přechodu odboru sociálních věcí na elektronický informační systém včetně dotažení jednotného vstupu žádostí o rezidenční služby**

- **Aplikovat výstupy** nezávislých rozborů hospodaření ohledně efektivity hospodaření a kontroly příspěvkových organizací do praktických kroků Magistrátu hl. m. Prahy
- **Obnovit pozastavená periodická výběrová řízení** na pozice ředitelů příspěvkových organizací
- Pokračovat v racionálním **slučování příspěvkových organizací** aby se zefektivnilo vynakládání veřejných prostředků a zlepšilo metodické vedení organizací
- Připravit **nástroj pro financování rozjezdu nových sociálních služeb** zřizovaných NNO a nahradit pilotní program Nadačního fondu ABAKUS
- Provéřit možnosti **využití individuálních rozpočtů** ve spolupráci se Sociálním nadačním fondem HMP
- Pokračovat v trendu **narovnání výdajů na sociální služby** z rozpočtu hlavního města a investovat do rozvoje služeb
- Finalizovat **memorandum o spolupráci s MŠMT** na modernizaci systému péče o ohrožené děti

Zdroje

- **P1: Zlepšení podmínek poskytování sociálních služeb**
 - Usnesení Rady HMP č. 2932 ze dne 29. 11. 2021 k návrhu rozpočtu vlastního hl.m. Prahy na rok 2022, finančních vztahů hl.m. Prahy k městským částem hl.m. Prahy na rok 2022, rozdělení příspěvku na výkon státní správy ze státního rozpočtu na rok 2022 městským částem hl.m. Prahy a střednědobého výhledu rozpočtu vlastního hl.m. Prahy do roku 2027
 - Usnesení Rady HMP č. 2712 ze dne 2. 12. 2019 k návrhu na změnu výpočtu (navýšení) výše veřejné podpory u poskytovatelů sociálních služeb a uzavření dodatků k veřejnoprávním smlouvám o poskytnutí dotace

- **P2: Rozvoj krajské sítě a modernizace zadávání služeb**
 - Usnesení Rady HMP č. 2416 ze dne 11. 11. 2019 k návrhu na vyhlášení grantů hlavního města Prahy - Programu podpory registrovaných sociálních služeb poskytovaných občanům hlavního města Prahy pro rok 2020 - Doplnková síť
 - Tisková zpráva: [Hlavní město schválilo grantovou podporu sociálních služeb v době rozpočtového provizoria státu](#) (28. 1. 2022)
 - K jednání s vládou o dofinancování sociálních služeb: E15, [Sociální služby jsou stále ohroženy, tvrdí pražská radní Johnová. Žádá Maláčovou o miliardu](#) (28. 7. 2019)

– **P3: Testování inovativních způsobů rozvoje služeb**

- Usnesení Rady HMP č. 926 ze dne 25. 4. 2022 k návrhu Memoranda o spolupráci na rozvoji komunitních služeb v rámci procesu transformace systému sociálních služeb pro obyvatele hlavního města Prahy s organizací Abakus - nadační fond zakladatelů Avastu
- Tisková zpráva k podpoře vzniku nových sociálních služeb: [Praha dále rozvíjí kapacity sociálních služeb, chce naplnit zákonnou povinnost a zajistit jejich dostupnost na území hlavního města](#) (25. 4. 2022)
- FB komunikace k zapojování uživatelských spolků:
<https://www.facebook.com/PeceBezPrekazek/photos/a.2070910832942143/5248657348500793>;
<https://www.facebook.com/PeceBezPrekazek/photos/a.2070910832942143/4700278503338683/>;
; <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10214261050576410&set=pb.1119979572.-2207520000.&type=3>
- Článek o individuálních rozpočtech v časopise Sociální práce: [Inovativní nástroj sociální práce v době koronaviru](#) (3. 6. 2020)
- [Rozhovor o práci koordinátorky péče](#) na stránkách organizace Děti úplňku (15. 1. 2021)

– **P4: Efektivní řízení, rozvoj kvality a hospodárnost příspěvkových organizací**

- Usnesení Rady HMP č. 1598 ze dne 5. 8. 2019 k materiálu "Rozbor hospodaření příspěvkové organizace Domov Svojsice za období let 2017 a 2018" zpracovanému NEXIA AP, a.s
- Usnesení Rady HMP č. 2549 ze dne 25. 11. 2019 k závěrům rozborů hospodaření provedených v příspěvkových organizacích v působnosti odboru SOV MHMP
- Tisková zpráva: [Auditní zprávy z mimopražských zařízení sociálních služeb ukázaly na další mnohamilionové škody](#) (26. 11. 2019)
- Usnesení Rady HMP č. 976 ze dne 3. 5. 2021 ke schválení Pravidel pro výběrová řízení na vedoucí funkce v příspěvkových organizacích zřízených hlavním městem Prahou
- Tisková zpráva: [Praha chce zvýšit kvalitu svých sociálních služeb, nastavuje systém pravidelných soutěží na pozice ředitele](#) (20. 8. 2021)
- Usnesení Rady HMP č. 1147 ze dne 16. 5. 2022 k záměru na sloučení vybraných příspěvkových organizací v působnosti SOV MHMP s účinností od 1. 1. 2023
- Tisková zpráva: [Praha slučuje vybrané příspěvkové organizace v oblasti sociálních služeb](#) (27. 5. 2022)

– P5: Posílení spolupráce s klíčovými partnery

- Usnesení Rady HMP č. 1380 ze dne 29. 6. 2020 ke schválení Memoranda o spolupráci mezi hl.m. Prahou a Ministerstvem zdravotnictví v oblasti realizace reformy psychiatrické péče
- Usnesení Rady HMP č. 84 ze dne 24. 1. 2022 k návrhu Memoranda o spolupráci na vytváření sítě dostupné komunitní péče pro Pražany hospitalizované v Psychiatrické nemocnici Bohnice
- Tisková zpráva: [Pražští radní schválili spolupráci na rozvoji sítě komunitní péče pro pacienty hospitalizované v Psychiatrické nemocnici Bohnice](#) (24. 1. 2022)
- Usnesení Rady HMP č. 2665 ze dne 3. 10. 2022 k návrhu na schválení a uzavření Smlouvy o poskytnutí podpory s Nadací J&T
- Tisková zpráva: [Praha uzavírá memorandum v oblasti podpory ohrožených dětí a jejich rodin](#) (16. 5. 2022)
- Usnesení Rady HMP č. 2047 ze dne 24. 9. 2020 k návrhu Memoranda o spolupráci na transformaci komplexu služeb pro osoby bez přístřeší poskytovaných Armádou spásy
- Usnesení Rady HMP č. 359 ze dne 28. 2. 2022 k návrhu Memoranda o spolupráci na rozvoji sociální práce a sociálních služeb v hlavním městě Praze prostřednictvím systémové podpory vzdělávání, praxe, výzkumu a inovací
- Usnesení Rady HMP č. 1876 ze dne 1. 8. 2022 k návrhu Memoranda o spolupráci na systematickém řešení bezdomovectví mladých lidí v hlavním městě Praze s organizací NADĚJE
- Usnesení Rady HMP č. 2379 ze dne 5. 9. 2022 k návrhu na uzavření Memoranda o spolupráci na přibližování péče o děti v hlavním městě Praze blíže komunitě prostřednictvím systémové podpory rozvoje preventivní a komunitní péče mezi hlavním městem Prahou a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
- Usnesení Rady HMP č. 2540 ze dne 19. 9. 2022 k návrhu Memoranda o spolupráci v oblasti řešení problematiky HIV/AIDS na území hlavního města Prahy mezi hl.m. Prahou a organizací Česká společnost AIDS pomoc, z.s.

Praha, 2. 11. 2022

PRA	HA
PRA	GUE
PRA	GA
PRA	G